

Paweł Czechowski, Grzegorz Jędro, Sławomir Rubacha

OBSERWACJE CZECZOTKI TUNDROWEJ *CARDUELIS HORNEMANNI* NA ZIEMI LUBUSKIEJ

Recordings of Arctic Redpoll *Carduelis hornemanni* in Lubuska Land

W sezonie zimowym 2005/2006 na terenie Ziemi Lubuskiej dokonano czterech obserwacji pojedynczych osobników czeczotki tundrowej *Carduelis hornemanni*. Wszystkie obserwowane ptaki przebywały w stadach czeczotek *Carduelis flammea*. Pierwsze stwierdzenie miało miejsce 23.12.2005 na polach koło Gądkowa Wielkiego (powiat Sulęcín), gdzie widziano samicę lub młodego ptaka w grupie 12 czeczotek, żerujących na niskiej roślinności przy drodze graniczącej z polami uprawnymi. Drugiego ptaka stwierdzono 7.01.2006 w Krośnie Odrzańskim. Ptak w upierzeniu samicy przebywał w stadzie około 50 czeczotek żerujących na roślinności przy rzece, na miejskim odcinku Odry. Tego samego dnia widziano samca w grupie 20 czeczotek w dolinie Odry koło Uradu (powiat Słubice). Ptaki żerowały na roślinności porastającej wał rzeki. Czwartej obserwacji dokonano 29.01.2006 na polach w pobliżu wsi Nowy Lubusz (powiat Słubice). Ptak w upierzeniu samicy, żerował w stadzie około 50 czeczotek na przydrożnych chwastach. Wszystkie obserwacje uzyskały akceptację Komisji Faunistycznej.

Czczotka tundrowa zamieszkuje tundrę Eurazji, w latach nieurodzaju nasion może inwazyjnie przemieszczać się na południe Europy, podobnie jak czeczotka (Busse 1990). Do Polski zalatuje rzadko, obserwowana około 85 razy (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2006). Najliczniej stwierdzana w sezonie 1988/1989 – 27 obserwacji, oraz w opisywanym sezonie 2005/2006 – 17 obserwacji 20 ptaków (Cofta 2006). Zwykle widywano pojedyncze ptaki lub małe grupki w stadach innych czeczotek, wyjątkowo obserwowano stada 30-40, a nawet 100 osobników (Tomiałojć i Stawarczyk 2003). W sezonach, w których częściej obserwowano czeczotkę tundrową odnotowane były naloty czeczotki (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, dane własne). Sezon 2005/2006 charakteryzował się bardzo licznym występowaniem czeczotek na Ziemi Lubuskiej. Ptaki w regionie pojawiły się pod koniec października i przebywały stale do połowy kwietnia (Czechowski et al. w przygotowaniu). Powyższe obserwacje są pierwszymi stwierdzeniami tego gatunku na Ziemi Lubuskiej (Jermaczek et al. 1995).

LITERATURA

- BUSSE P. (Ed.). 1990. Mały słownik zoologiczny – Ptaki. Tom I. Wiedza Powszechna, Warszawa.
- COFTA T. 2006. Rozpoznawanie czeczotek: tundrowej *Carduelis hornemanni* i zwyczajnej *Carduelis flammea*. Ptaki Polski 4: 10-13.
- CZECHOWSKI P., JĘDRO G., BOCHENSKI M. (w przygotowaniu). Migracje i zimowanie czeczotki *Carduelis flammea* w zachodniej Polsce w sezonach 1994/1995-2005/2006.
- JERMACZEK A., CZWAŁGA T., JERMACZEK D., KRZYŚKÓW T., RUDAWSKI W., STAŃKO R. 1995. Ptaki Ziemi Lubuskiej: monografia faunistyczna. Wyd. Lubuskiego Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- TOMIAŁOJĆ L., STAWARCZYK T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Summary

Four records were made of single individuals of Arctic Redpoll *Carduelis hornemanni* in Lubuska Land in the winter season 2005/2006. All the birds were observed within flocks of Redpoll *Carduelis flammea*, which in that season were particularly numerous. The observations described herein are the first records of the species in Lubuska Land.

Andrzej Konopka

**OBSERWACJE KOWALIKA *SITTA EUROPAEA EUROPAEA*
W PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSCE**

**Observation of Nuthatch *Sitta europaea europaea*
in Northern Wielkopolska**

Kowalik podgatunku *Sitta europaea europaea* został stwierdzony dwukrotnie w lasach Nadleśnictwa Złotów, leśnictwo Wąsosz: 26.03.1990 r. - 1 osobnik śpiewający, 15.02.1991 r.- 2 osobniki, oraz dwukrotnie w Nadleśnictwie Złotów, leśnictwo Leśnik: 02.11.2000 r.- 1 osobnik, 14.03.2006 r.- 1 osobnik. Według Tomiałojcia i Stawarczyka (2003) rozmieszczenie kowalika tego podgatunku wymaga dokładniejszego badania.

LITERATURA

- TOMIAŁOJĆ L., STAWARCZYK T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.